

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011 Г.

1. Изложби

1.1. "Форум Реставрация 2011"

През април 2011 г. АРБ проведе ежегодния "Форум Реставрация 2011". Това беше шестото поредно издание на нашите годишни срещи, организирани в партньорство със секция "Реставрация" на СБХ. Форумът се проведе в Националната галерия за чуждестранно изкуство. Бяха представени повече от 50 табла. Участваха колеги от цялата страна, работещи в музеи и галерии или на свободна практика. За първи път заедно с таблата, представящи реставрационни проекти, по време на изложбата бяха представени оригиналните реставрирани произведения. Специален акцент бяха картини от колекцията на НГЧИ, икони от Несебър от колекцията на НХГ, ръкописи от Центъра за славяно-византийски проучвания "Проф. Ивандуйчев", стенописи, реставрирани в катедра "Реставрация" на НХА.

Форумът беше открит от зам.-министъра на културата д-р Тодор Чобанов.

По традиция във Форума имаше международно участие. Този път акцент в международното представяне беше гостуването на Румънската асоциация на реставраторите. Те представиха табла от различни области на реставрацията и доклад на дискуссионната сесия. Международното участие включваше също табла от Унгария и Сърбия.

2.2. Изложба на АРБ във Велико Търново

През ноември във велико Търново беше представена изложба с табла от "Форум Реставрация 2011". Куратори на изложбата бяха Миглена Прашкова и Стефко Аенски. Домакин беше изложбената зала "Рафаел Михайлов". На откриването присъства новият

кмет на Велико Търново Даниел Панов. Като допълнение и развитие на изложбата с табла, Стефко Аенски направи презентация на тема: „Реставрация на Тибетска Танка” в мултимедийния център на ПБИЦ „Проф. Тотю Коев”, при ПБФ на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”. В изложбената зала бяха представени и филми: за реставрацията на несебърски икони от НХГ; за работата на реставрационното ателие на Центъра за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев”; на Миглена Прашкова - за почистването и стабилизирането на стенописите в новоразкритата средновековна църква в с. Горско Ново село. По мнението на колегите, интересът към тази наша втора изява във Велико Търново е бил значително по-голям в сравнение с миналата година.

2. Проекти

През 2011 г. АРБ реализира следните проекти:

- 2.1. Проектът за реставрация на стенописи в църквата Св. Неделя в София получи за втори път подкрепа от програма „Култура” на Столичната община. Той се осъществява през периода август - ноември 2011 г. Предстои финалната фаза и отчет. С помощта на програмата е завършена реставрацията на стенописите в западната част на църквата и започва реставрацията по пандантивите на северната стена.
- 2.2. Проект за реставрация. Министерство на културата
- 2.3. Международен проект „Preserving and restoring cultural heritage and social cohesion in the governance of low Danube basin”. Проектът е инициатива на Alma Mater Studiorum – Polo Scientifico Didattico di Forlì. В него са включени организации и от Румъния и Сърбия. Предвижда се АРБ да участва като партньор в някои от дейностите. В момента е предадено проектното предложение и се очакват резултатите дали ще бъде одобрено. Нашето участие е по препоръка на Асоциацията на румънските реставратори.

3. Контакт с официални институции

- 3.1. Участие в работни групи и експертни комисии в Министерството на културата.
  - участие в новосформирания Специализиран експертен съвет за опазване на културните ценности. Макар и като официално представящи различни институции, трима члена на АРБ участват в работата на Съвета;

- участие в работна група за изготвяне на наредба за регистър на специалистите по реставрация;
- участие в работна група за наредба за документациите за реставрация на недвижими културни ценности;

3.2. Писмо до Министерството на културата и Комисията по култура на Народното събрание относно проектът за промени в Закона за културното наследство.

Асоциацията на реставраторите в България, секция "Реставрация" при СБХ и БНК на ИКОМОС изпратиха писмо до Министъра на културата и председателя на Комисията по култура на Народното събрание, в което се изразява загриженост за редица текстове, които регламентират некомпетентна намеса при реставрацията на културни ценности в България. В писмото се правят конструктивни предложения за промяна на някои текстове, придружена с три страници мотивации, включително цитирани международни документи. Организацията изразяват и загриженост от намерението законодателят да позволи на НИНКН стопанска дейност, което крие опасност от развитите на корупционни практики. Нито Министерството на културата, нито Комисията по култура на НС отговориха на писмото. Промените бяха приети без промени.

4. Контакти с други организации

АРБ има най-тясното сътрудничество със секция "Реставрация" на СБХ. Заедно с това се поддържат връзки с ИКОМОС и ИКОМ. Връзките с ИКОМОС имат по-практически измерения и намират израз в работата по стандартите на CEN.

5. Поддържане на сайта

Работата по поддръжката и актуализирането на съдържанието на сайта на АРБ продължи с доброволен труд. Бяха заплатени дължимите суми за домейн и хостинг.

Създадена е страница на АРБ във Фейсбук, която се администрира от Борислава Начева и Стефан Белишки.

6. Медийни изяви

Медийните изяви бяха свързани предимно с организиране на двете ни изложби.

7. Участия в CEN

Участието в работата на CEN беше възможно благодарение на факта, че ИКОМОС покани експерти от АРБ в работните групи. ИКОМОС е член на Българския комитет за стандартизация, за което е заплатил членски внос. Експертите на АРБ (Елица Цветкова, координатор на работна група I, Красимира Франгова, Валентин Тодоров и Стефан Белишки) имаха основен и най-съществен принос от българска страна за подготовката на няколко стандарта свързани с опазването на културното наследство.

8. Членство.

През изминалия период са приети три нови члена на АРБ. В момента в АРБ има само пълноправни членове.

9. Награда за дипломна работа по реставрация

С решение на УС годишната награда за дипломна работа по реставрация беше присъдена на Александрина Аенска за дипломната ѝ работа “Реставрация на две маслени картини от първата половина на двадесети век”.

10. Международна дейност- ЕССО

През 2011 г. бяха проведени събрания на УС на ЕССО, на които бяха обсъждани текущи въпроси, сред които окончателното публично представяне на документа засягащ EQF (European qualification framework), засягащ компетенциите на реставраторите, и изискванията към образованието, за да могат да достигнати тези критерии. Този документ е вече публикуван в хартиен вариант и се планира електронна публикация свободна за сваляне.

През 2011 г. беше проведено общо събрание на ЕССО в Барселона, на което АРБ беше представена. Основна тема на ОС беше двадесетгодишнината от основаването на ЕССО. Беше направена равностметка на постигната през този период, бяха дискутирани бъдещи насоки за дейността на организацията и бяха приети две нови организации:

Дружеството на словенските реставратори за пълноправен член и Асоциацията на малтийските реставратори за асоцииран член.

ЕССО продължи активното си участие в CEN като наблюдател/консултант по стандартите за опазване на културното наследство. Основна цел бяха стандартите за *General terms* и за *Condition report* и *Condition survey*.

Продължават и работата на ЕССО да утвърди изискванията за упражняване на професията на европейско ниво посредством Съвета на Европа. Контактите се осъществяват чрез CDPATEP, която е организацията на свободните професии. Работна група от ЕССО се среща с експерт от CDPATEP заедно с Генералния директор на ICCROM в Рим през април. Независимо от положителното отношение на експертите, стана ясно че предстои реорганизация на Комисията и това ще отложи значително във времето реализирането на поставените от ЕССО цели.

През изминалата година беше представена нова кандидатураи за членство: на Румънската асоциация на реставраторите. Предстои разглеждане и евентуално утвърждаване на кандидатурите по време на ОС на ЕССО през 2012 г.

Стефан Белишки,

Председател на АРБ: